

HET OSMOSESPOOK

Afhankelijkheid is lastig, angst is een slechte raadgever, de combinatie van die twee is ronduit destructief. Met die overtuiging knip ik 's avonds het licht uit na een hele zondag alles te hebben gelezen dat ik op het web kon vinden over osmose in polyesterlaminat. De aanleiding: een paar bobbeltjes op het onderwaterschip van mijn boot. Van het onderhoud aan mijn vroegere boten van hout, staal en ferroceement heb ik geleerd dat we vrijwel elk gebrek zelf kunnen aanpakken met de kennis en ervaring van velen die zijn voorgegaan. Kennis die we niet al hebben, lenen we bij anderen of uit boeken. Voor het ambachtelijk werk dat we niet zelf kunnen uitvoeren, vragen we een gerenommeerde vakman te hulp. Hoe anders is dat bij een boot van polyester. Polyester is chemie. Zelfs de bouwers van een kunststof boot moeten maar geloven dat in hun mengbekers en in een mal, bij voorgeschreven temperatuur en luchtvochtigheid precies gebeurt wat de kunststoffabrikant voorspelt. We kijken tegen zo'n romp aan zoals tegen de black box onder de motorkap van onze ver doorontwikkelde auto's. Geen techniek die je kunt begrijpen door wat je ziet. Het is dus geen wonder dat bij menigeen vragen leven over het polyester van hun boot. En dat het osmosespoek op alle online zeilersforums keer op keer opduikt.

Wat een poel van onzekerheid en ergernis, dat osmosespoekhuis! Onzekerheid bij iedereen die op een gladde scheepshuid ineens een paar wratjes ontdekt. Onzekerheid ook bij al die goede raadgevers die met de beste bedoelingen doorvertellen wat ook zij weer van anderen hebben gehoord. Twijfel bij iedereen die positie moet kiezen. Aan de ene kant zijn er de relativiserende uitspraken, zoals 'Er is nog nooit een boot door osmose gezonken'.

Aan de andere kant dreigt de angst voor de doem dat jouw boot in één klap niets meer waard is, tenzij je hem door experts laat behandelen. Een operatie waarvan de kosten bij een oudere boot vaak oplopen tot ver over de helft van de marktwaarde.

Het is dus aantrekkelijk om de relativiserende kant te kiezen, maar dan blijft toch de twijfel.

Ergernis voel ik in het osmosespoekhuis vooral

opkomen bij de verhalen van zeilers die rapporteren over hoe er met hun boot, en dus ook met hen, is gesold. Jaren lopende kwesties, peperdure behandelingen die niet afdoende blijken, experts die elkaar over de rug van de klant tegenspreken. Mijn argwaanstekels gaan al direct overeind bij de teksten die de 'Hotvac'-methode à raison van 300 tot 350 euro per vierkante meter onderwaterschip aanprijzen als 'de enige doeltreffende behandeling'. Want ook lees ik dat de meeste aanbieders op hun behandeling vijf jaar garantie geven. Vijf jaar? Wat is daarmee dan gegarandeerd? Een boot hoort een leven lang mee te kunnen gaan en een reparatie aan de structuur van een boot voor zo'n prijs minstens een half leven. Wat de Hotvac-aanbieders 'garantiecertificaat' noemen, vind ik eerder een brevet van onvermogen.

Na mijn dwaaltocht door het osmosespoekhuis weet ik dat er velerlei oorzaken kunnen zijn van hydrolyse in polyester (want daar gaat het eigenlijk om). En ook dat

We kijken tegen zo'n romp aan zoals tegen de black box onder de motorkap

vocht in laminaat meten lang niet alles zegt. Ook weet ik dat experts doorgaans dezelfde personen zijn als de aanbieders van een osmosebehandeling en dat ze worden betwist door meer onafhankelijke experts. Werkelijk bemoedigend zijn de verhalen van zeilers die rapporteren over goede resultaten met hun eigen oplossingen. Maar was hun probleem maatgevend?

We missen een centraal instituut dat wetenschappelijk onderbouwd voor normering en certificering zorgt. En daarom ben ik zo ongelooflijk blij dat Zeilen dit probleem gaat oppakken met een project van joint fact finding. We wachten niet langer op een instantie die orde schept, maar doen het zelf. De ervaringsdeskundigen zijn de zeilers die met het osmoseprobleem te maken hebben gehad. Hoe erg was het? Hoe is het probleem opgelost en bleek dat een goede oplossing? Om die vragen draait het. Binnenkort lees je daar meer over in *Zeilen*. ●

ROB BIJNSDORP is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jachtontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen. Veel trouwe lezers van *Zeilen* zullen zich Robs vroegere reisverhalen herinneren, over verre kusten of de kreekjes van de Biesbosch. Rob is terug.